

ГОЛОВНЕ

ХРОНІКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

№102, 13–17 липня 2022

УКРАЇНА ЗАЯВЛЯЄ, ЩО 98 % УДАРІВ РОСІЯ ЗАВДАЄ ПО МИРНІЙ ІНФРАСТРУКТУРІ

Російські війська й далі обстрілюють Донбас, кордон Миколаївської та Херсонської областей та південні регіони України. Тривають щоденні обстріли Миколаєва, 15 липня [постраждали](#) два найбільші університети міста, а в ніч на 17 липня пролунало 10 [вибухів, унаслідок](#) яких зайнялися [пожежі](#) на промислових підприємствах.

Перший заступник міністра внутрішніх справ України Євген Єнін навів порівняльну [статистику](#): з початку повномасштабного вторгнення в Україну Росія завдала вже 17314 ударів по цивільних об'єктах і лише близько 300 по військових.

Станом на 15 липня Інститут вивчення війни (ISW) [зазначає](#), що російсько-окупаційні війська, ймовірно, виходять з «оперативної паузи», проте 10-денної паузи недостатньо, щоби повністю оновити сили для проведення широкомасштабних наступальних операцій. Ймовірно, російські військові зазнають постійного тиску для відновлення та продовження наступу. Це [підтверджує](#) публічний [наказ](#) міністра оборони Росії Сергія Шойгу. Проте на думку аналітиків нова масштабна хвиля наземних атак одразу на кількох напрямках є [малоймовірною](#). Командування Повітряних сил України [повідомило](#), що авіація ЗСУ з початку повномасштабної війни завдала вже 1700 групових авіаударів за позиціями, складами, технікою та живою силою російських окупаційних військ.

ЛИШЕ 6 З 27 КРАЇН ЄС АКТИВНО БЛОКУЮТЬ РОСІЙСЬКІ АКТИВИ

Європейська комісія 15 липня [підтримала](#) введення нового (сьомого) пакету санкцій проти Росії. Зокрема, він передбачає заборону на імпорт російського золота, збільшення контролю за експортом товарів подвійного призначення та передових технологій, а також більш чітке узгодження санкцій ЄС та G7. Прем'єр-міністр Чехії Петро Фіала [зазначив](#), що в пакеті немає обмежень на імпорт газу, оскільки багато країн-членкинь ЄС не встигають адаптуватися до змін. Водночас дотепер немає єдності щодо обсягу та результативності санкцій. [Деякі](#) держави ухвалюють закони, які забороняють постачання природного газу з Росії. А прем'єр Угорщини Віктор Орбан [вважає](#), що ЄС «вбиває» власну економіку: Україна потребує допомоги, але європейські лідери мають переглянути наявну стратегію. Раніше прем'єр-міністр країни [заявив](#), що Угорщина не обговорюватиме жодних санкцій у галузі постачання газу. The Insider підготував аналітичну [статтю](#) про спроби Угорщини балансувати між країнами Заходу та Росією. Представник МЗС України Олег Ніколенко [наголошує](#), що санкції ефективні: вони допомагають притягнути державу-агресора до відповідальності за злочини, а також зменшити її здатність до подальшого ведення війни.

Лише шість із 27 країн ЄС беруть активну участь у блокуванні російських активів у Європі, [заявив](#) єврокомісар із питань юстиції Дідьє Рейндерс. На частку Німеччини, Франції, Ірландії, Австрії, Бельгії та Люксембургу припадає приблизно 12,7 млрд євро із майже 14 млрд євро заморожених російських активів. В Україні з початку повномасштабного російського вторгнення суд [заарештував](#) корпоративні права пов'язаних із Росією підприємств на 10,5 мільярда гривень.

Радник президента України з економічних питань Олег Устенко написав листи керівникам низки найбільших банків світу, він закликає їх розірвати зв'язки з групами, що торгують російською нафтою — про це [повідомляє](#) Financial Times. Він також попередив, що ці банки не берутьимуть участь у повоєнному оновленні України.

Єврокомісія оприлюднила [роз'яснення](#) щодо транзиту товарів до Калінінграда, відокремленої територією країн Балтії від іншої частини Росії. Перевезення низки підсанкційних товарів автомобільним транспортом заборонено, але деякі можна ввозити залізницею. Перевезення технологій військового та подвійного призначення заборонено в будь-якому випадку незалежно від виду транспорту. Також держави-члени муситимуть перевіряти, чи немає незвичайних потоків чи торгових схем, які б могли призвести до обходу санкцій. Уряд Литви погодився дотримуватися рекомендацій, проте наголосив у [заяві](#), що попередні правила ЄС, які передбачали повну заборону на транзит санкційних товарів, були більш прийнятними.

Низка нових санкцій запроваджена [Канадою](#).

В ОБОРОННИЙ БЮДЖЕТ США НА 2023 РІК ЗАКЛАДЕНО 1 МІЛЬЯРД ДОЛАРІВ ДЛЯ УКРАЇНИ

Палата представників США [затвердила](#) законопроект щодо оборонного бюджету на 2023 рік. Він, зокрема, передбачає \$1 мільярд для надання Україні оборонної допомоги. Це на \$700 мільйонів більше, ніж 2022 року. Крім того, у цю суму не входить виділення іншої військової допомоги і програма ленд-лізу.

Документ також [передбачає](#) навчання українських льотчиків на американських винищувачах та ставить перед Міністерством оборони США мету повного припинення використання російських енергоносіїв. Закон має схвалити Сенат і підписати президент США.

З початку повномасштабного російського вторгнення Україна вже отримала від міжнародних партнерів близько 13 мільярдів доларів фінансової допомоги — про це [повідомив](#) Національний банк України.

Українські військові розпочали [навчання](#) з керування самохідними зенітними установками Gerard. Також до України [прибули](#) перші реактивні системи MLRS M270, поставлені США.

Військова допомога дає змогу ЗСУ швидше досягати цілей з оборони України. Так, речник Міноборони України Олександр Мотузьяник [заявив](#), що завдяки американським ракетним системам HIMARS за два тижні ЗСУ знищили понад 30 військових логістичних об'єктів російської армії. В Інституті вивчення війни (ISW) [зазначають](#), що удари ЗСУ системами HIMARS по складах боєприпасів, центрах командування та управління призвели до зменшення обстрілів із боку російської артилерії. Через це Росія протидіє постачанню Україні озброєнь країнами Заходу. Зокрема, російська пропаганда намагається роздмухувати наратив про те, що Україна продає отримане озброєння. Спікер ЄС із питань зовнішньої та безпекової політики Пітер Стано [зазначив](#), що Євросоюз встановив механізм моніторингу та контролю над використанням озброєнь для заявлених цілей, і в ЄС «немає причин не довіряти уряду України». Водночас Головне управління розвідки Міноборони України [зазначає](#), що спецслужби Росії отримали завдання відслідковувати маршрути, якими триває постачання зброї в Україну.

УКРАЇНА, РОСІЯ, ООН І ТУРЕЧЧИНА СТВОРЮЮТЬ КООРДИНАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ЕКСПОРТУ УКРАЇНСЬКОГО ЗБІЖЖЯ, КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПОЗИЦІЇ УКРАЇНИ — БЕЗПЕКА

Делегації України, Росії, ООН та Туреччини під час зустрічі 13 липня щодо експорту українського збіжжя [домовилися](#) про [створення](#) координаційного центру в Стамбулі.

The Wall Street Journal з посиланням на представників Туреччини та ООН, які брали участь у переговорах, [пише](#), що вдалося попередньо домовитися про деблокаду трьох українських портів. Для перевезення зерна має гарантуватись припинення вогню. Також частково маршрут має бути розмінований. За [даними](#) Forbes, йдеться про Одеський, Чорноморський та Південний порти. ООН має створити командно-контрольний центр у Стамбулі для моніторингу рівня загрози кораблям. Сторони також домовилися про спільний контроль у пунктах

виходу та прибуття з порту, а також забезпечення безпеки судноплавства на маршрутах пересадки. Під час наступної зустрічі делегації планують ще раз розглянути всі деталі та підписати відповідну домовленість.

Станом на вечір 12 липня вже 16 торгових суден пройшли каналом гирла Бистре.

МЗС України раніше [підкреслило](#), що ключовим елементом позиції України є безпека.

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш [назвав](#) переговори великим кроком уперед для забезпечення експорту українського збіжжя через Чорне море.

АДАПТАЦІЯ РОСІЇ ДО ВІЙНИ

Хоча в Росії немає запровадженого воєнного стану, прихована [мобілізація](#) триває.

Президент РФ Володимир Путін підписав [закон](#) про кримінальну відповідальність за заклики до дій проти безпеки Росії і військові дії проти неї. У законі вводяться штрафи до 500 тисяч рублів або від 2 до 4 років ув'язнення в колонії за «публічні заклики до здійснення діяльності, спрямованої проти безпеки держави», а за участь «у військових діях проти інтересів РФ за кордоном» передбачено до 20 років ув'язнення зі штрафом до 500 тисяч рублів. Крім того, за «конфіденційну співпрацю з іноземними спецслужбами, міжнародними чи закордонними організаціями» людина може бути позбавлена волі на строк до 8 років.

Також Володимир Путін [підписав закон](#) про введення спеціальних заходів в економіці, який дає змогу примушувати бізнес працювати на російську армію.

Генпрокуратура Росії [визнала](#) «небажаними організаціями» видання Bellingcat та The Insider, а також чеський «Інститут правової ініціативи Центральної та Східної Європи» (CEELI Institute). Поправки до кримінальної статті про участь у діяльності «небажаних організацій» передбачають відповідальність зокрема за участь у роботі «небажаної організації» за кордоном.

За даними закритого опитування ВЦВГД, про яке [розповідає](#) видання «Медуза», 30 % росіян вважають, що війну в Україні потрібно негайно зупинити, але 57 % наполягають на її продовженні. За даними «Левада-центру», відсоток тих, хто підтримує владу, ще вищий — біля 75 %. У рамках експертного проєкту Re: Russia науковий керівник «Левада-центру» соціолог Лев Гудков [розповів](#), що з 24 лютого російське суспільство пройшло кілька фаз прийняття війни, але процес усвідомлення наслідків і причин того, що відбувається, так і не розпочався.

СПРОСТУВАННЯ ФЕЙКІВ

РОСІЯ НАМАГАЄТЬСЯ ВИДАТИ АТАКУ НА ВІННИЦЮ ЗА «ЗНИЩЕННЯ НАРАДИ КОМАНДУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВПС»

14 липня в результаті атаки крилатими ракетами з акваторії Чорного моря в центрі Вінниці [постраждав](#) Будинок побуту, медично-діагностичний центр, Будинок офіцерів та розташовані неподалік житлові будинки. У результаті атаки [загинуло](#) 23 особи, у тому числі 3 дітей, поранено 202 особи. Хронологія удару від розслідувачів Conflict Intelligence Team — [тут](#).

Російська пропаганда активно шукає виправдання для обстрілу. Так, спочатку низка російських телеграм-каналів поширювала інформацію, що ракети нібито «вразили військову частину» в місті Гайсин Вінницької області. Однак на відео, яке розповсюджує зокрема канал пропагандиста Володимира [Соловйова](#), чітко видно монумент на честь Повітряних сил України, розташований біля Будинку офіцерів у Вінниці.

Новина про удари по Вінниці потрапила на перші шпальти багатьох світових ЗМІ, проте переважна більшість російських ЗМІ [не оприлюднила](#) жодної інформації. Лише за добу Міністерство оборони РФ [підтвердило](#), що мішенню російського удару по Вінниці був Будинок офіцерів, та заявило про знищення учасників наради командування українських ВПС із представниками іноземних постачальників озброєнь. Вони також додали, що удар був завданий високоточними ракетами. До того цю ідею вже почала [активно розкручувати](#) російська пропаганда.

Насправді Будинок офіцерів — це цивільний об'єкт, що функціонує як [концертний зал](#). У день вибуху там мав відбутися благодійний концерт співачки ROXOLANA.

Президент України Володимир Зеленський назвав атаку на цивільні цілі неприхованим терористичним актом та [закликав](#) офіційно визнати Росію державою-терористкою. Посолка США в Україні Бріджіт Брінк відреагувала на ракетний удар по Вінниці, [запевнив](#), що її держава буде разом з Україною до перемоги у війні проти агресора. Голова дипломатії ЄС Жозеп Боррель та комісар ЄС із кризового регулювання Янез Ленарчич також [наголосили](#), що винних у всіх воєнних злочинах в Україні буде покарано.

Фотографії наслідків атаки — [тут](#). Розповідь про загиблих у Вінниці людей — [тут](#). Історія загиблої внаслідок вибуху чотирирічної дівчинки — [тут](#).

Як російська пропаганда замовчує трагедії та провали російських сил в Україні — на прикладі Вінниці, Бучі та удару по базі ППО в Луганську [розповіло](#) видання «Агентство».